

ชื่อวิทยานิพนธ์	ผลของโปรแกรมส่งเสริมการดูแลตนเองต่อการฟื้นฟูสภาพของผู้ป่วยหลังผ่าตัดเปิดทรวงอก
ผู้เขียน	นางสาวปราณี คำจันทร์
สาขาวิชา	พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลผู้ใหญ่)
ปีการศึกษา	2548

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการฟื้นฟูสภาพของผู้ป่วยหลังผ่าตัดเปิดทรวงอกระหว่างกลุ่มที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการดูแลตนเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยผ่าตัดเปิดทรวงอกที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยศัลยกรรม โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2546 ถึง เดือนธันวาคม 2547 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้จำนวน 50 ราย แบ่งเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 25 ราย โดยกลุ่มทดลองได้รับการพยาบาลแบบปกติร่วมกับโปรแกรมส่งเสริมการดูแลตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดทฤษฎีการพยาบาลของโอเร็ม และจากการทบทวนวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง กลุ่มควบคุมได้รับการพยาบาลแบบปกติ การฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยประเมินจาก 1) ความปวดหลังผ่าตัด 2) ความสามารถในการระบายอากาศของปอด 3) ระดับความสูงของข้อไหล่หลังผ่าตัด 4) การเอียงของไหล่ 5) ภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วยตั้งแต่วันที่ผ่าตัดจนถึงวันจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล 6) จำนวนวันของการใส่ท่อระบายทรวงอก 7) จำนวนวันที่นอนโรงพยาบาลหลังผ่าตัด

ผลการศึกษาพบว่าโปรแกรมส่งเสริมการดูแลตนเอง มีผลต่อการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัด โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความปวดน้อยกว่ากลุ่มควบคุมในวันที่ 2 และ 3 หลังผ่าตัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ค่าเฉลี่ยความสามารถในการระบายอากาศของปอด (ความจุปอด) ในกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุมในวันที่ 1, 2 และ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และหลังผ่าตัดวันที่ 2 และ 3 กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยระดับความสูงของไหล่ข้างที่ทำผ่าตัดเปิดทรวงอกสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) อย่างไรก็ตามทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องความเอียงของไหล่ ภาวะแทรกซ้อน จำนวนวันของการใส่ท่อระบายทรวงอก และจำนวนวันของการนอนโรงพยาบาลหลังผ่าตัด

ผลการศึกษานี้เป็นประโยชน์สำหรับพยาบาล และเจ้าหน้าที่ที่มึสุขภาพ ที่จะช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสามารถในการดูแลตนเอง และการส่งเสริมการดูแลตนเองเพื่อเพิ่มศักยภาพในการดูแลตนเองของผู้ป่วยในการฟื้นฟูสภาพหลังผ่าตัด

Thesis Title Effects of Self-Care Promotion Program on Recovery of
 Post-Thoracotomy Patients

Author Miss Pranee Khomchan

Major Program Nursing Science (Adult Nursing)

Academic Year 2005

Abstract

This quasi-experimental research was designed to test the effects of a self-care promotion program on recovery of post-thoracotomy patients admitted in surgical wards at Songklanagarind Hospital between November 2003 and December 2004. Fifty subjects were purposively selected and assigned to control and experimental groups. Both groups received routine nursing care. In addition, the experimental group received a self-care promotion program developed by the researcher based on Orem's self-care theory and reviewed literatures. Recovery indices used in this research were pain scores, vital capacity, shoulder movement of operative side, number of complications, duration of retained intercostal drainage, and length of postoperative hospitalization. Demographics were analyzed by using frequency, mean, and standard deviation. The effects of the self-care promotion program on recovery of post-thoracotomy patients were tested using Mann-Whitney U test.

The results revealed that the recovery of post-thoracotomy patients in the experimental group was better than that of those in the control group as follows: (1) mean pain score on the second and the third postoperative day were lower in the experimental group than in the control group ($p < .01$), (2) mean vital capacity on the first, second and fifth postoperative day were greater in the experimental group than in the control group ($p < .05$), (3) mean shoulder movement on the operative side on the second and the third postoperative day were higher in the experimental group than in the control group ($p < .05$). However, no significant difference was found between the two groups in postoperative posture, postoperative complications, duration of retained intercostal drainage, or hospital length of stay.

The findings should be beneficial to nurses and health care teams for better understanding of patient' self-care agency and self-care promotion of their, recovery.